

**Oświadczenie złożone
przez senatorów
Annę Górską i Waldemara Pawłaka
na 5. posiedzeniu Senatu
w dniu 24 stycznia 2024 r.**

Oświadczenie skierowane do ministra spraw wewnętrznych i administracji Marcina Kierwińskiego

Ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. nałożono na strażaków ochotników obowiązek posiadania uprawnień młodszego sternotorzysty jako uprawnienia do kierowania łodzią ratowniczą na akwenach. Zwrócili się do nas w tej sprawie druhowie z jednostek ochotniczej straży pożarnej powiatów kartuskiego, kościerskiego, bytowskiego i chojnickiego, ponieważ obowiązek ten uniemożliwia im podejmowanie akcji ratowniczych na jeziorach i innych akwenach w tym regionie.

Patent młodszego sternotorzysty uzyskuje się poprzez odbycie praktyki pływania w służbie pokładowej na statkach z napędem mechanicznym wynoszącej co najmniej 90 dni oraz uzyskanie pozytywnego wyniku egzaminu z zakresu wiedzy i umiejętności wymaganych na tym stanowisku albo posiadanie dokumentu kwalifikacyjnego, o którym mowa w art. 37s ust. 3 (patent sternika motorowodnego), lub przedstawienie dokumentu potwierdzającego posiadanie doświadczenia zawodowego wynoszącego co najmniej 180 dni, które wnioskodawca zdobył na statku morskim w charakterze członka załogi pokładowej, a także odbycie praktyki pływania w służbie pokładowej na statkach z napędem mechanicznym wynoszącej co najmniej 30 dni oraz uzyskanie pozytywnego wyniku egzaminu z zakresu wiedzy i umiejętności wymaganych na tym stanowisku.

Działalność ratownicza strażaków Państwowej Straży Pożarnej i ochotniczej straży pożarnej mieści się w tych samych ramach zarówno podczas ćwiczeń, jak i zdarzeń na akwenach. Strażacy ochotnicy przeważnie są szybciej w miejscach zdarzeń i mogą, nie czekając na przyjazd PSP, udzielać pomocy poszkodowanym na wodzie. Miało to miejsce podczas licznych zdarzeń w czasie nawałnicy w sierpniu 2017 r., kiedy to właśnie dzięki bliskiemu umiejscowieniu jednostek OSP udało się uratować życie osób i zwierząt, którym konieczne było udzielenie pomocy na wodzie. Szybkość reakcji w przypadku zdarzeń na wodzie to kwestia życia i śmierci, zwłaszcza w regionie, w którym praktycznie całorocznie odbywa się aktywność wodna mieszkańców i licznych turystów odwiedzających Kaszuby. Obecnie strażacy ochotnicy nie mają możliwości korzystania z łodzi ratowniczych, jeśli nie posiadają wymienionych uprawnień. Ich uzyskanie przez osoby pełniące swoją służbę ochotniczo, w czasie wolnym, po nauce lub po pracy, jest nie tylko bardzo trudne, ale też wysoce kosztochłonne. Jednostki OSP nie posiadają wystarczających środków na pokrycie kosztów uzyskania uprawnień przez ochotników, a zrzucenie tego obowiązku na samych druhów i druhnę jest dużym obciążeniem dla ich domowych budżetów i nie powinno mieć miejsca w sytuacji, kiedy pełnią swoją służbę na rzecz państwa.

Dlatego wnosimy o rozpoczęcie prac legislacyjnych nad zmianą tego przepisu i włączenie osób wykonujących służbę w ramach jednostek OSP do katalogu służb zwolnionych z posiadania wymienionych uprawnień, ponieważ jest to jedyna służba ratownicza znajdująca się poza tym katalogiem.

Anna Górską
Waldemar Pawlak